

Cebula gotowa do zbioru - żniwa czas zacząć

Autor: Tomasz Kodłubański

Data: 3 sierpnia 2017

Cebula jest dzisiaj jednym z najpopularniejszych warzyw uprawianych w Polsce. Widać to jadąc drogami w różnych regionach naszego kraju. Producenci cebuli poprzez lata doświadczeń i prób z różnymi odmianami osiągnęli bardzo dobre rezultaty jeśli chodzi o jakość oraz wielkość plonów.

Cebula – liczy się odmiana

Józef Kolecki z woj. mazowieckiego uprawia cebulę odmiany Mission F1 od ponad 25 lat na areale ponad 6 ha ziemi.

– Jest to wysoko plonująca cebula na świeży rynek i do długiego przechowywania – mówi Kolecki. Zbieramy ją z dwu pól. Z tego pola wydajność jest powyżej średniej – 45 t/ha natomiast z innego pola, które wcześniej nie było przygotowywane pod warzywa w tym roku będzie jedynie około 33 t/ha.

Odmiany Supra oraz Sochaczewska, jakie uprawia obecnie plantator również łączy w sobie zalety wczesnego zbioru i możliwości przechowania do końca maja. Jej cechą charakterystyczną ma być jednoczesne załamywanie szczypioru na plantacji (w ciągu 2 lub 3 dni).

– W ubiegłym roku roku było sucho i cebula nie była tak dorodna jak w tym roku, chociaż mieliśmy tutaj na polach kilka razy prawdziwy ‘potop’ – wspomina Kolecki. Teraz obok Mission F1 mam odmianę Supra i Sochaczewską pomimo tych deszczy i wilgoci cebula jest bardzo ładna.

Dobór odmiany cebuli do uprawy ma duże znaczenie dla uzyskania dobrej jakości plonu

Na co zwrócić uwagę?

Producenci zwracają szczególną uwagę na wyrównanie roślin na poletkach. Jednak pośrednicy nie bardzo chcieli kupować tą odmianę, ponieważ ma dość ciemną łuskę, a sprzedaje się przede wszystkim cebula biała.

– Odmiana ta średniowczesna typu Rijnsburger daje wysoki plon handlowy – ocenia plantator. Ma bardzo silny wigor. W tej odmianie lśniący jasno – żółto-brązowa łuska silnie przylega przy idealnie okrągłym kształcie cebuli. Ważne cechy, które powodują, że podjąłem się uprawy tej odmiany to – twardość cebul, cienka szyjka, mocna łuska i duże wyrównanie.

Wysoki plon kształtuje zysk

Możliwość długiego przechowania cebul tej odmiany i niskie straty zapewniają elastyczność sprzedaży, niezależnie od sytuacji rynkowej i pozwalają dostarczać cebule dobrej jakości do końca sezonu przechowalniczego, kiedy podaź maleje i ceny najczęściej wzrastają. Jest to cebula z przeznaczeniem także na świeży rynek, do sprzedaży w worku lub w supermarketach.

Józef Kolecki chętnie uprawia również odmiany cebuli takie jak – Vision F1 oraz Rawska.

– Odmiana Vision F1 dzięki lekko wydłużonemu kształtowi cebul bardzo dobrze nadaje się do obierania ręcznego lub mechanicznego, a podczas tego procesu powstaje mała ilość odpadów – opisuje Kolecki. Rawska jest mniej wrażliwa na mniej sprzyjające warunki klimatyczne ora glebowe. Można z niej uzyskać znacznie większy plon niż z innych odmian. Cebule uzyskują wyrównane w kształcie, o masie ok. 150-220 g.

Surowiec na sprzedaż

Odmiany uprawiane przez Józefa Koleckiego ze względu na bardzo mocny wigor, silnie przylegającą łuskę, kulisty kształt i wysokie wyrównanie cebul są doskonałym surowcem do sprzedaży na rynku warzyw świeżych. Bardzo dobre na różne rodzaje gleb, dzięki wyrównaniu i odpowiedniemu kalibracji cebul, możliwe jest też pakowanie ich w siatki przeznaczone do sprzedaży w supermarketach.

W gospodarstwie Koleckiego dużą wagę przykładają się do chemicznego zwalczania chwastów na polu.

– Na 2-3 dni przed wschodami cebuli – bezpośrednio po siewie stosuję preparaty które niszczą większość chwastów dwuliściennych – wyjaśnia Józef Kolecki. Jeżeli na plantacji mam chwasty jednoliścienne (chwastnica, perz, itp.) wykonuję uzupełniający zabieg środkami, które powodują zamieranie chwastów po 2-3 tygodniach, działającymi nalistnie w dawce 2-2,5 l/ha. Do tych wszystkich zabiegów herbicydami używam dużych dawek wody (300 – 600 l/ha) oraz odpowiednich końcówek zapewniających równomierne pokrycie gleby. Józef Kolecki

Cenne odmiany cebuli

Grzegorz Paszyński z woj. łódzkiego także doradca ds. upraw warzyw w www.lodr.pl produkuje cebulę na obszarze ponad 2 ha. Produkuje cebulę konsumpcyjną odmiany Globo oraz jedną z najwydajniejszych odmian cebul przemysłowych odmiany cukrową Exhibition F1.

– To co mogę powiedzieć o odmianie Exhibition F1 to iż jest to odmiana późna o wyjątkowo dużych cebulach – mówi Grzegorz Paszyński. W uprawie sadzona z doniczek ziemnych daje cebule o masie 80-200 g. Cebule białe o łagodnym, słodkim smaku, pokryte twardą suchą łuską. Przeznaczona do bezpośredniego spożycia. Mięsz jest biało – kremowy i soczysty. Doskonala na sałatki i surówki. Pomimo późnego dojrzewania szybko tworzy cebule i może być użyta na wczesne zbiory.

Producenci zwracają szczególną uwagę na wyrównanie roślin i bulw na poletkach.

Sporym problemem jest fakt, iż cebule tych odmian dość szybko tracą swoją wartość i już pod koniec września i na początku października praktycznie nie nadają się do sprzedaży. Przechowywanie cebul tych odmian jest bardzo trudne by nie powiedzieć, że niemożliwe.

Walka ze szkodnikami

Plantator stara się zwalczać szkodniki oraz grzyby środkami grzybobójczymi.

– Przeciwko mączniakowi rzekomemu opryskuję plantacje fungycydami. Opryskuję 3-4 razy, co 7 dni. Do cieczy użytkowej dodaję substancje zwilżająco przyczepne – tłumaczy rolnik.

Odchwaszczanie w trzech krokach

Rolnik kontroluje również zachwaszczenie poprzez zabezpieczenie cebuli przed konkurencją chwastów w okresie wschodów, a następnie utrzymanie pola wolnego od zachwaszczenia do zbiorów.

– Przeprowadzam 3 zabiegi – celem pierwszego zabiegu (serii zabiegów) jest utrzymanie plantacji w stanie wolnym od chwastów od wschodów do stadium 2-3 liści cebuli, kiedy możliwe jest zastosowanie preparatów nalistnych – opisuje zabiegi Grzegorz Paszyński. Celem drugiego zabiegu (serii zabiegów) jest zwalczanie wtórnego zachwaszczenia gatunkami dwuliściennymi od stadium 2-3 liści cebuli do końca wegetacji. Po wschodach cebuli możliwe jest zwalczanie licznych gatunków chwastów dwuliściennych preparatami zawierającymi oksyfluorofen. Trzeci zabieg to likwidacja pojawiających się chwastów jednoliściennych, głównie perzu i chwastnicy jednostronnej – podsumowuje plantator.

Właściwa uprawa kluczem do sukcesu

Kluczową sprawą jest również właściwa uprawa i unikanie chorób odglebowych

Kluczową sprawą jest również właściwa uprawa. Ważne jest unikanie uprawy cebuli na glebach zakażonych chorobami i nicieniami. Bezpośrednią przyczyną występowania chorób odglebowych i nicieni jest uprawa cebuli w monokulturze.

Podobnej wielkości gospodarstwo Darii Michalskiej z woj. kujawsko-pomorskiego, która produkuje rocznie ponad 3 tony cebuli różnych odmian, w tym Sterling F1 oraz Sława Ożarowa na areale 2 ha ziemi klasy III i IV.

– Zarówno odmiana Sterling F1 jak i cebule odmiany Sława Ożarowa przechodzą cały okres wegetacji bez specjalnych problemów. Obydwie odmiany w zeszłym roku dawały duże i białe cebule, które praktycznie w całości przeznaczyłam na rynek świeży. Cały plon cebuli sprzedałam na rynku – opowiada plantatorka.

Odmiana Sterling F1

Sterling F1 odmiana o pięknej, białej łusce i słodkim, delikatnym smaku stanowiła gros mojej produkcji w poprzednim roku. Odmiana ta ma bardzo silny system korzeniowy dzięki temu nawet w niekorzystnych warunkach producenci uzyskują z niej wysokie plony. Bardzo dobrze adaptuje się do różnych warunków uprawowych, przy czym wykazuje wyższą od przeciętnej trwałość podczas przechowywania.

– Wysiewam nasiona cebuli Sterling F1 oraz Sławy Ożarowa na przełomie marca i kwietnia w ilości 3,5 kg /ha oraz 3-4 kg/ha. Rozstawa podczas wysiewu to 6-8 x 40 cm. Wegetacja tych odmian trwa około 140 dni. Zbieram plony od początku sierpnia do pierwszych dni września – dodaje Daria Michalska.

Cebule odmiany sterling F1 mają średnicę do 7-10 cm. Są to atrakcyjnie prezentujące się, kuliste cebule, które można przeznaczyć do sprzedaży na świeży rynek, do mrożenia i suszenia, jak i do obróbki przemysłowej. **Sterling F1 wykazuje dużą odporność (IR)** na różową zgniliznę korzeni cebuli (*Pyrenochaeta terrestris*) oraz fuzaryjne gnicie cebuli (*Fusarium oxysporum*). Cebule odmiany Sława Ożarowa są mniejsze ale nadają się do produkcji towarowej i długiego przechowywania.

Nawożenie mineralne

– Obecnie ze względu na wysokie koszty zastępuję obornik nawozami zielonymi oraz słomą – mówi plantatorka. Jeśli chodzi o słomę to przygotowując pole po pszenicy przed przyoraniem całej

słomy stosuję dodatkowo ok. 100 kg mocznika na ha.

Kluczowe w gospodarstwie Darii Michalskiej jest nawożenie mineralne.

– Stosuję 130 – 140 kg azotu w postaci saletrzaku w trzech dawkach – wylicza Michalska. Pierwszą przed siewem, drugą pogłównie do fazy 4-go liścia – 80 kg P w postaci superfosfatu, najlepiej borowanego a trzecią -180-220 kg K w postaci siarczanu potasu po 3-4 tygodniach.

Pamiętaj o azocie

Ważne aby zakończyć nawożenie azotowe najlepiej do połowy czerwca, późniejsze nawożenie azotem pogarsza jakość cebuli w czasie przechowania.

Tak przygotowana gleba daje bogaty i dorodny plon. Zeszły rok był wyjątkowy ponieważ tylko z 1 ha ziemi zebrała ponad 2 tony dużych cebul odmiany Sterling F1 oraz 1,5 tony cebuli odmiany Sława Ożarowa. Plantatorzy mają nadzieję, że ten rok będzie równie udany.